

EFNISTAKA Í NÚPANÁMU, SVEITARFÉLAGINU ÖLFUSI

Ákvörðun um matsskyldu

NIÐURSTAÐA

Það er niðurstaða Skipulagsstofnunar að efnistaka í Núpanámu í Sveitarfélaginu Ölfusi sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og skuli því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Skipulagsstofnun veur athygli á að framkvæmdirnar eru háðar framkvæmdaleyfi Sveitarfélagsins Ölfuss skv. 27. gr. skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997 m.s.b. og starfsleyfi starfsleyfi Heilbrigðiseftirlits Suðurlands skv. reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér. Áður en framkvæmdaleyfi er veitt þarf að liggja fyrir samþykkt deiliskipulag af efnistökusvæðinu.

Skipulagsstofnun ítrekar mikilvægi þess að Vegagerðin og aðrir sem að framkvæmdinni koma viðhafi þá verktilhögun og mótvægisáðgerðir sem kynnt hafa verið við meðferð málsins.

Samkvæmt 14. gr. laga nr. 106/2000 m.s.b. má kæra ákvörðun Skipulagsstofnunar til umhverfisráðherra. Kærufrestur er til 16. maí 2008.

INNGANGUR

Þann 12. mars 2008 tilkynnti Vegagerðin um efnistöku í Núpanámu landi Kröggólfsstaða, Sveitarfélaginu Ölfusi til Skipulagsstofnunar samkvæmt 6. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 m.s.b. og lið 2 a í 2. viðauka laganna.

Skipulagsstofnun leitaði álits Sveitarfélagsins Ölfuss, Fornleifaverndar ríkisins, Heilbrigðiseftirlits Suðurlands og Umhverfisstofnunar.

Umsagnir bárust frá Sveitarfélaginu Ölfusi með bréfi dags. 11. apríl 2008, Fornleifavernd ríkisins með bréfi dags. 14. apríl 2008, Heilbrigðiseftirliti Suðurlands með bréfi dags. 10. apríl 2008 og Umhverfisstofnun með bréfi dags. 1. apríl 2008. Frekari upplýsingar bárust frá Vegagerðinni með bréfi dags. 14. apríl 2008.

FRAMLÖGÐ GÖGN FRAMKVÆMDARADILA

Fyrirhuguð framkvæmd. Vegagerðin hefur um áráraðir tekið efni úr Núpanámu í landi Vatna og Kröggólfsstaða. Áformað er að halda þeirri vinnslu áfram. Í greinargerð Vegagerðarinnar kemur fram að stefnt sé að því að taka um 115.000 m³ á um 4,5 ha svæði. Gert sé ráð fyrir að u.þ.b. 10.000 m³ séu tekni á ári. Efnistökkunni verði skipt í 4 áfanga sem séu svipaðir að stærð.

Fram kemur að núverandi náma sé um 15 ha og sé námuvinnslu lokið á stórum hluta þess svæðis. Náman sé í setlagahjalla. Á yfirborði sé mólendi með um 1 m þykkum jarðvegi. Gert sé ráð fyrir að til norðausturs verði efni tekið að hraunbrún en til norðvesturs verði efni unnið að votlendi án þess að það skerðist. Efnistaka sé ekki stöðug en á meðan á vinnslu standi verði grafa og harpa á staðnum sem flokki efnið. Eldsneyti eða önnur varasöm efni verði ekki geymd á staðnum að staðaldri.

Frágangur. Í greinargerð Vegagerðarinnar kemur fram að þegar efnisvinnslu hvers áfanga sé lokið verði gengið frá viðkomandi svæði. Úrkastefni verði notað til að móta fláa við námustál með halla á bilinu 1:3 til 1:6. Gert sé ráð fyrir að allt að 5 m svæði út fyrir námumörk kunni að raskast þegar námustáli verði ýtt niður og land mótað. Svarðlag af yfirborði námuvinnslusvæðisins verði tekið til hliðar og nýtt við frágang.

Sjónræn áhrif. Fram kemur að náman sé sýnileg frá þjóðvegi 1 í neðri hluta Kambanna og frá Þorlákshafnarvegi en hún sé ekki áberandi. Frágangur miði að því að náman falli sem best að umhverfinu.

Áhrif á gróður og fugla. Fram kemur að náman sé í tiltölulega flötu og einsleitu en vel grónu mólendi. Einkenni þess sé graslendi og grasríkur mosagróður með smárunnum. Ekki sé kunnugt um sjaldgæf né sérstök gróðurlendi á svæðinu. Gróðurfélög sem muni skerðast séu algeng í næsta nágrenni við svæðið. Fuglalíf sé fábreytt og einkennist af algengum spörfuglum.

Samræmi við skipulagsáætlanir. Fram kemur að náman sé í samræmi við Aðalskipulag Ölfuss 2002-2014 en unnið sé að undirbúningi deiliskipulags fyrir námuna.

ÁLIT UMSAGNARAÐILA OG VIÐBRÖGÐ FRAMKVÆMDARAÐILA

Almennt. Sveitarfélagið Ölfus, Fornleifavernd ríkisins, Heilbrigðiseftirlit Suðurlands og Umhverfisstofnun eru á einu máli að framkvæmdin skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Sjónræn áhrif. Í umsögn Umhverfisstofnunar kemur fram að umgengni um námuna hafi verið góð. Sjónræn áhrif efnistökkunnar verði væntanlega helst vegna malarvinnslu og haugsetningar. Við frágang mætti huga að því að brjóta bakka a.m.k. í 1:6 ef ekki komi til haugsetningar efnis í námunni.

Í svörum Vegagerðarinnar kemur fram að ekki sé áformað að haugsetja efni í námunni og hugað verði að því að brjóta bakka í þeim fláa sem Umhverfisstofnun mælist til við frágang námunnar.

NIÐURSTAÐA SKIPULAGSSTOFNUNAR

Um er að ræða áframhaldandi efnistöku úr Núpanámu í Ölfusi. Áætlunin gerir ráð fyrir að árlega verði um 10.000 m³ efnistaka, samtals um 115.000 m³ á 4,5 ha svæði. Framkvæmdin er tilkynningarskyld til ákvörðunar um matsskyldu samkvæmt 6. gr. og lið 2 a í 2. viðauka í lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 m.s.b.

Skipulagsstofnun telur að helstu áhrif efnistökkunnar séu sjónræn áhrif á starfstíma námunnar. Hins vegar sé nánan hvorki áberandi frá nálægum þjóðvegum né vinsælum útivistarsvæðum og áhrifin séu því óveruleg.

Í samræmi við 6. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 m.s.b. hefur Skipulagsstofnun farið yfir þau gögn sem lögð voru fram af hálfu Vegagerðarinnar við tilkynningu, umsagnir og viðbrögð Vegagerðarinnar vegna þeirra. Á grundvelli þessara gagna er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að efnistaka í Núpanámu í Sveitarfélaginu Ölfusi sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og skuli því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Skipulagsstofnun vekur athygli á að framkvæmdirnar eru háðar framkvæmdaleyfi Sveitarfélagsins Ölfuss skv. 27. gr. skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997 m.s.b. og starfsleyfi starfsleyfi Heilbrigðiseftirlits Suðurlands skv. reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér. Aður en framkvæmdaleyfi er veitt þarf að liggja fyrir samþykkt deiliskipulag af efnistökusvæðinu.

Skipulagsstofnun ítrekar mikilvægi þess að Vegagerðin og aðrir sem að framkvæmdinni koma viðhafi þá verktilhögun og mótvægisáðgerðir sem kynnt hafa verið við meðferð málsins.

Samkvæmt 14. gr. laga nr. 106/2000 m.s.b. má kæra ákvörðun Skipulagsstofnunar til umhverfisráðherra. Kærufrestur er til 16. maí 2008.

Rut Kristinsdóttir

Sigurður Ásbjörnsson